

Dosarul nr. 2ra-725/22
(2-20070941-01-2ra-23052022)

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești (jud. I. Botezatu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. G. P. Colev, A.I. Curdov, Ș. T. Starciuc)

ÎNCHEIERE

7 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de recurentul Gheorghii Kopushchulu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghii Kopushchulu împotriva lui Victor Petrioglu cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Victor Petrioglu, a fost casată hotărârea din 19 martie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii, ca fiind neîntemeiată,

c o n s t a t ă:

La data de 25 iunie 2020, Gheorghii Kopushchulu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Petrioglu cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la data de 31 mai 2020 la ora 18.00, pîrîtul în cadrul ținerii unui discurs direct către locuitorii or. Vulcănești, pe pagina personală pe rețelele de socializare: Facebook, Odnoklassniki, Instagram, a răspândit informație necorespunzătoare realității despre Gheorghii Kopushchulu.

A afirmat reclamantul faptul că răspîndirea informației indicate din partea pîrîtului defăimează onoarea, demnitatea și reputația profesională a acestuia, ca un candidat la alegeri locale, consilier în consiliul orășenesc pe listele Partidului Democrat din RM, pentru care au votat 292 de alegători, șefii organizației raionale ai PDM și locuitorii or. Vulcănești.

Caracterul defăimător al informației, în opinia reclamantului, se confirmă prin relatarea pîrîtului cu privire la încălcarea de către reclamant a legislației în vigoare: „... care astăzi la momentul actual este președintele comisiei juridice, și iată acesta a sfătuit atîtea consilierilor că noi am primit șase notificări ai ilegalității. Aceasta spune despre ce? Aceasta spune despre faptul că aceasta persoană nu înțelege despre ce este vorba.”

Reclamantul a mai indicat faptul că prin relatarea sus indicată se subînțelege declararea vinovăției acestuia în acordarea preferinței anumitor persoane la pregătirea și emiterea deciziilor.

De asemenea, reclamantul a considerat că pîrîtul îl învinovățește pe reclamant de comiterea infracțiunii, în timp ce în conformitate cu art. 21 din Constituția RM, cel învinuit de comiterea infracțiunii se consideră nevinovat, pînă cînd vinovăția nu va fi dovedită în modul stabilit de lege și va fi stabilită printr-o sentință judecătorească intrată în vigoare. Reclamantul a mai indicat că vinovăția acestuia în emiterea ilegală a concluziilor comisiei de profil a Consiliului Orășenesc pentru drepturile Omului, legalitatea și mijloacele de informare în masă, care au atras după sine 6 (șase) notificări ale ilegalității, nu este dovedită.

Totodată, a comunicat reclamantul că informația indicată de pîrît despre războaie, puști de asalt și nemulțumiri, de asemenea, nu corespunde realității, deoarece reclamantul nu se plînge pe sănătatea sa psihică, nu se află la evidența dispensarului narcologic și psihoneurologic. Mai mult ca atît, reclamantul este reprezentant și veteran în structurile de forță ale Republicii Găgăuze și unul din întemeietorii, care în perioada din 1991 pînă-n anul 1994 a contribuit la formarea Autonomiei Găgăuze.

În plus, a solicitat reclamantul să se țină cont de faptul că prin răspîndirea de informații defăimătoare, pîrîtul i-a înjosit onoarea și demnitatea, i-a cauzat un prejudiciu moral semnificativ, cauzîndu-i acestuia suferințe psihice și fizice. Aceasta s-a manifestat prin stare de depresie de lungă durată, tulburări de somn, scăderea considerabilă a capacității de muncă și necesitatea de a explica soției și copiilor, altor rude, precum și prietenilor și celor cunoscuți, care au privit acest discurs, sau au auzit despre el de la alte persoane, că această informație nu corespunde realității.

A mai afirmat reclamantul că starea emoțională a acestuia se reflectă asupra persoanelor apropiate, care-i observă îngrijorarea de situația creată, respectiv, a considerat că în conformitate cu art. 16, 2036, 2037 Cod civil, art. 29 alin. (1), (2) din Legea nr. 64 cu privire la libertatea de exprimare, pîrîtul este obligat să-i compenseze prejudiciul moral (suferințe morale și psihice), cauzat prin acțiunile ilicite, care s-au exprimat prin răspîndirea informației care defăimează onoarea și demnitatea acestuia.

În temeiul celor relatate, conducîndu-se de art. 16, 26, art. 32 alin. (2) Constituția RM, art. 16, 2036, 2037 Cod civil, art. 166, 167 Cod de procedură civilă, art. 17, 18, 19, 24, 26, 29 alin. (1), (2) din Legea nr. 64 cu privire la libertatea de exprimare, reclamantul a solicitat obligarea pîrîtului să dezmință informațiile eronate distribuite, care-i defăimează onoarea și demnitatea acestuia, în termen de cel mult 2 săptămîni după intrarea hotărîrii în vigoare, prin aducerea de scuze în public, cu publicarea acestei informații dezmințite pe site-ul orășenesc al or. Vulcănești și pe pagina personală a pîrîtului pe rețelele de socializare: Facebook, Odnoklassniki, Instagram; încasarea din contul pîrîtului în beneficiul reclamantului a sumei în mărime de 150 000 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat, încasarea cheltuielilor suportate de reclamant la achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii în mărime de 4500 lei.

Prin hotărîrea din 19 martie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, acțiunea a fost admisă integral (f.d. 66, 71-82).

Prin decizia din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost admisă cererea de apel depusă de Victor Petrioglu, a fost casată hotărîrea din 19 martie 2021

a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii, ca fiind neîntemeiată. S-a dispus încasarea de la Gheorghii Kopushchulu în beneficiul lui Victor Petrioglu a cheltuielilor de judecată, cu titlu de taxă de stat, achitată la depunerea cererii de apel, în mărime de 3225 lei.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a conchis că, soluția dată de prima instanță este în contradicție cu circumstanțele cauzei, instanța nu a constatat corect toate circumstanțele, concluziile fiind neîntemeiate și contradictorii cu materialele cauzei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță neîntemeiat a ajuns la concluzia cu privire la admiterea integrală a pretențiilor reclamantului Gheorghii Kopushchulu, obligându-l pe pîrîtul Victor Petrioglu să aducă scuze în public reclamantului, prin intermediul acelorași rețele de socializare.

Mai mult, instanța de apel a conchis că pretențiile cu privire la dezmințirea informației și repararea prejudiciului moral urmează a fi respinse dacă instanța de judecată a constatat că informația corespunde realității și/sau nu este defăimătoare.

În astfel de circumstanțe, pretenția reclamantului Gheorghii Kopushchulu cu privire la încasarea de la pîrît în beneficiul acestuia a sumei în mărime de 150 000 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat, urmează a fi respinsă, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Luînd în considerație faptul că pîrîtul Victor Petrioglu a suportat cheltuielile sub formă de achitare a taxei de stat la depunerea cererii de apel, instanța de apel a considerat just, încasarea de la reclamant în beneficiul pîrîtului a cheltuielilor judiciare, în mărime de 3225 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată din 02 septembrie 2021 (f.d. 98).

Din considerentele menționate, Colegiul conchide că, instanța de apel a ajuns la concluzia de a admite apelul declarat de Victor Petrioglu, de a casa hotărârea din 19 martie 2021 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești și de a emite o nouă hotărâre de respingere a acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

La 17 martie 2022, recurentul Gheorghii Kopushchulu, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Comrat, cu menținerea hotărârii primei instanțe din 19 martie 2021 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești.

În motivarea recursului depus, recurentul Gheorghii Kopushchulu, a exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, recurentul Gheorghii Kopushchulu, a opinat că, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței vizate sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 23 mai 2022, instanța de recurs a comunicat participanților la proces recursul depus, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d.197).

Referință la cererea de recurs depusă, în temeiul art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 28 octombrie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 17 martie 2022 (f.d. 179).

Materialele cauzei atestă expedierea prin intermediul oficiului poștal a copiei deciziei integrale participanților la proces la 12 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, conform scrisorii de însoțire (f.d. 141). Din materialele dosarului, reiese că, recurentul Gheorghii Kopushchulu, a recepționat decizia nominalizată la 17 ianuarie 2022, potrivit avizului de recepție nr. DS8005694190AS, contrasemnat (f.d. 144). Astfel, cererea de recurs declarată este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de recurentul Gheorghii Kopushchulu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de recurs declarată de recurentul Gheorghii Kopushchulu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII, Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibilă cererea de recurs declarată de recurentul Gheorghii Kopushchulu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de recurentul Gheorghii Kopushchulu, împotriva deciziei din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat